

ТИПОВА ДЛЪЖНОСТНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗА ДЛЪЖНОСТ УЧИТЕЛ В ДЕТСКА ГРАДИНА

Издадена от Министерство на образованието и науката
юни 1998 г.

Шифър: 2341
3321

I. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Предназначение и сфера на действие на длъжностната характеристика

Настоящата длъжностна характеристика описва функциите на учител в детската градина и определя сферата на компетенции като участник в образователния процес и страна в трудовоправните отношения в рамките на образователната система и конкретната институция. Тя е основа за подписване на трудовия договор и регламентиране на последващите трудовоправни взаимоотношения между учителя и неговия работодател.

Терминът "типова" в наименованието на длъжностната характеристика се отнася само и единствено до правото на двете страни - учителят и неговият работодател, да вписват в раздела "Други функции и изисквания съобразно заеманата длъжност и изпълняваната работа" на характеристиката допълнителни клаузи, които не са в противоречие с действащата нормативна уредба в страната и с клаузи от други раздели на настоящата длъжностна характеристика. Останалите раздели и клаузи в Типовата длъжностна характеристика са задължителни и не подлежат на изменение от страните и на тълкуване, различно от даденото в характеристиката.

2. Основни акценти в типовата длъжностна характеристика

Акцентите в настоящата типова длъжностна характеристика са свързани с основните ключови фактори, които играят централна роля за резултатната работа на учителя за развитие на човешката личност, възпитание и образование, адекватни на обществените и лични очаквания и потребности.

В този смисъл е разработена и структурата на длъжностната характеристика. Основните изисквания и функции са обособени в отделни групи, отразяващи специфичните аспекти в работата на учителя. Поставен е специален акцент на:

- * изискванията към специално-научната подготовка на учителя
- * изискванията към педагогическата и психологическа подготовка на учителя
- * функциите и ролите на учителя, свързани с овладяването и изграждането на социално и личностно значими знания, умения, отношения и ценности, които трябва да се формират чрез предучилищното възпитание.

Акцентите в длъжностната характеристика са свързани с разбирането за ролите на учителя в контекста на образователната система, които дават възможност и

насърчават пълноценното разгръщане на индивидуалния потенциал на всяко дете, съобразно неговите собствени възможности, като се гарантира овладяване на знания и умения, което ще позволи пълноценна личностна и социална реализация в едно динамично променящо се общество.

3. Измерване и оценяване на описаните в длъжностната характеристика изисквания и компетенции

В настоящата длъжностна характеристика са дефинирани изисквания към ролята, функциите и компетенциите на учителя. Измерването и оценяването на равнището на тяхното владение и изпълнение в определен момент се извършва на базата на **КОНКРЕТНИТЕ, ДЕЙСТВАЩИ КЪМ ДАДЕНИЯ МОМЕНТ** държавни изисквания в образованието.

4. Изисквания за заемане на длъжността

Общите и специфични изисквания за заемане на длъжността "учител" в детска градина са формулирани в действащия в момента нормативен акт на Министерството на образованието и науката за заемане на длъжността "учител".

II. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПОДГОТОВКАТА НА УЧИТЕЛЯ

1. Специално-научна подготовка и познаване на предметната област

* Владее образователното съдържание по всички предметни области, включени в учебните програми.

* Познава приложните и технологични аспекти на науката в областта на учебните дисциплини, които прилага в предучилищното възпитание.

* Поддържа необходимото ниво на специално-научна подготовка в съответната област, изисквано както към момента на заемане на длъжността, така и в хода на работата.

2. Педагогическа и методическа подготовка

* Умее да идентифицира образователни и възпитателни потребности.

* Умее да свързва образователните цели с процеса на обучение и възпитание и да планира очакваните резултати.

* Владее различни методи за планиране на възпитателно-образователния процес и прилагането на разнообразни образователни материали.

* Владее разнообразни възпитателно-образователни стратегии, интерактивни методи и техники за преподаване и учене.

* Владее разнообразни форми и средства за диагностика и оценяване на постиженията на децата и резултатите от възпитателно-образователния процес.

III. ОСНОВНИ ФУНКЦИИ

1. Планиране. Подготовка на образователния процес

* Планира възпитателно-образователната дейност и прогнозира очакваните резултати.

* Подбира и планира адекватните методи, средства, материали, инструментариум за реализация на конкретна образователна дейност.

* Изготвя месечно и седмично разпределение на учебния материал, съобразно образователните програми и прогнозира очакваните резултати.

* Планира диагностична дейност, свързана с развитието на децата.

* Отразява преподавания материал в задължителната документация.

* Планира взаимодействието с родителите и партньорите в образователната дейност.

* Участва в планирането на дейности на ниво детска градина.

* Планира, обогатява и организира необходимите ресурси, материално-техническа база и учебна среда.

* Планира дейностите, свързани с професионалната си квалификация, усъвършенстване и развитие.

2. Провеждане на възпитателно-образователната работа

* Определя конкретните възпитателно-образователни цели и с оглед на тяхното постигане подбира и използва подходящи образователни стратегии, методи и техники при провеждане на възпитателно-образователния процес, които:

- създават условия за оптимален резултат в конкретната ситуация;

- отговарят на различните образователни потребности на децата, съдействат за максимално развитие и изява на всяко дете съобразно индивидуалните му заложби, способности, интереси и предпочитания;

- окуражават децата да задават въпроси, да правят връзки и да участват активно в образователния процес;

- стимулират дейностния подход в обучението и "ученето чрез правене";

- реализират вътрешнопредметни и интегративни връзки;

- разкриват прагматичните аспекти на знанията, като обогатяват личния, житейски и познавателен опит и умения на децата;

- осигуряват предпоставки за развитие на детското творчество

* Използва организационни форми на педагогическо взаимодействие, учебно-технически средства и дидактически материали, подходящи за постигане на оптимални резултати.

* Съобразява изискванията с възрастовите особености и индивидуалния темп на развитие на децата и с поставените възпитателно-образователни цели за оптимално развитие на способностите им.

* Съдейства за максимално развитие и изява на личностния потенциал на всяко дете, съобразно индивидуалните му заложби, способности, интереси и предпочитания.

3. Формиране на знания, умения, отношения и ценности в предучилищна възраст

* Съдейства за формирането на положителни нагласи към ученето като ценност само по себе си и за изграждането на стратегии за активно и самостоятелно учене и за

учене през целия живот; умения за работа в екип и група; умения за решаване на проблеми, умения за критично мислене.

* Съдейства за изграждането на комуникативни умения и ценностни ориентации за уважение и зачитане индивидуалността и уникалността на отделната личност, съобразяване с личностните и ценностни различия между хората, които са основа за взаимно разбирателство и резултатно сътрудничество.

* Съдейства за формирането на позитивни социални и граждански умения и ценностни ориентации.

* Осигурява пълноценно интегриране на децата съобразно специфичните им образователни потребности.

4. Диагностика на постиженията и развитието на децата

* Установява равнището на развитие на детето и степен на овладяност на образователното съдържание от различните образователни направления на базата на утвърдени образователни изисквания.

* Използва диагностичен инструментариум за установяване готовността на детето за училище.

* Редовно информира родителите за индивидуалния прогрес на детето.

* Използва методи и форми за измерване и оценяване на постиженията на децата и на резултатите от възпитателно-образователната работа, които са адекватни на характера на поставените цели и на планираните за усвояване знания, умения и отношения съобразно възрастовите и психологически особености на децата.

* Оценява резултатността на възпитателно-образователния процес с цел усъвършенстване и постигане на по-добра ефективност при педагогическото взаимодействие.

* Осъществява своевременна помощно-корекционна дейност.

5. Организационни функции

* Организира и провежда педагогическата си дейност в съответствие с изискванията към неговата работа, определени в различните нормативни актове и образователни документи.

* Води установената задължителна документация, свързана с неговата дейност.

* Участва в работата на педагогическия съвет, изпълнява решенията на педагогическия съвет; различни организационни и методически форми и инициативи, свързани с дейността на детската градина.

* Отговаря за състоянието и обогатяването на поверената му материално-техническа и учебна база.

6. Опазване живота и здравето на децата

* Носи отговорност за опазване на живота, психическото и физическо състояние на децата по време на учебни занимания и ситуации през работното си време и при други форми и дейности, организирани от детската градина.

* Следи за здравословното състояние на децата и контролира спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания.

* Съветва и учи децата за спазването на правилата за безопасност при работа с различни материали и предмети.

* Обучава децата в спазване на правилата по безопасност и култура на движението

IV. ПРОФЕСИОНАЛНА И КОЛЕГИАЛНА ЕТИКА

* Зачита и защитава личното достойнство, правата и индивидуалността на всяко дете и неговото семейство.

* Не нарушава правата и не накърнява личното достойнство на детето.

* Спазва професионалната и колегиална етика.

* Работи за утвърждаване на възпитателно-образователната работа в детската градина.

V. ОСНОВНИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ И ДОКУМЕНТИ, КОИТО ТРЯБВА ДА ПОЗНАВА И СПАЗВА

* Основни нормативни документи, които трябва да познава:

- Закон за народната просвета (ЗНП);
- Правилник за прилагане на ЗНП;
- задължителната документация за детска градина;
- Кодекс на труда в частите му, регламентиращи неговите права, задължения и като страна по трудовото правоотношение;
- Конвенция за правата на детето;
- Конвенция за правата на човека;
- нормативни актове и учебната документация, свързани с организацията и съдържанието на образователната работа, в която той е ангажиран;
- Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в детската градина и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в детската градина;
- типовата длъжностна характеристика за длъжността "учител" в детска градина

VI. ОРГАНИЗАЦИОННИ ВРЪЗКИ, ВЗАИМООТНОШЕНИЯ СЪС СОЦИАЛНАТА СРЕДА И С ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБКРЪЖЕНИЕ

* Осъществява организационни връзки, взаимоотношения и взаимодействия със:

- децата;
- техните семейства;
- учители и възпитатели от същата детска градина и от други детски градини;
- помощник-възпитателя на групата;
- управленския и административния персонал на детската градина;
- членове на училищното настоятелство;
- начални училища;
- експерти в РИ на МОН и в МОН;
- специалисти в областта на образованието от общината и с други представители на местната власт;

- представители на обществени и неправителствени организации;
- висши учебни заведения, институти и звена за квалификация на учители

VII. ДРУГИ ФУНКЦИИ И ИЗИСКВАНИЯ СЪОБРАЗНО ЗАЕМАНАТА ДЛЪЖНОСТ И ИЗПЪЛНЯВАНАТА РАБОТА

Otgovori.info